REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și invoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 138 | Brașov, Luni-Marți 24 Iunie (7 Iulie) | 1908.

Din causa sfintei sărbători de mâne, Marți, ziarul nu va apare până Miercuri sara.

Independiștii ca legislatori.

Zilele acestea s'a desbătut în camera deputaților din Budapesta novela la legea de execuțiune propusă de ministrul de justiție Dr. Günther. Cu ocasiunea aceasta s'a putut vedea în mod mai bătător la ochi, cu câtă ușurătate lucrează de o parte majoritatea independistă și cu câtă pripire se compun și se prezentă proiectele de lege ce ating de aproape interese de viață ale poporațiunei. Așa a fost în cazul de față problema de a ușura soartea debitorilor, cari prea erau expuși crâncenei proceduri a execuției nemiloase, fără ca printr'asta să se lovească în interesele creditorilor în așa mod, ca să se altereze chiar bazele creditului, prin ceea ce existența oamenilor mici: Țăranii, meseriași, mici funcționari ar rămânea tot așa dacă nu mai mult îngreuiată. A voit guvernul cu novela aceasta să-și câștige popularitate lui și partidei sale la oamenii mici, arătându-le, că iată v'am scăpat acuma de o mare calamitate, ce vă amenința existența în cazuri când nu puteați plăti; v'am scăpat și de uzura fără conștiință ce se făcea cu voi când ajungeați în belea; în viitor micului econom nu i-se va putea lua cu execuția și ulltimul petec de pământ, ci va trebui să se lase neatins aceea de ce are neapărată trebuință, ca să mai poată exista: așa numitul *„fundus instructus."*

Cu tot avântul ce și l'a luat ministrul Günther la compunerea novelei de față, proiectul lui n'a mulțumit pe nimeni, aflându-l și unii și alții defectuos. Cea mai mare nemulțumire a întâmpinat'o ministru de justiție chiar în sînul partidului independist. La început Dr. Günther a suferit chiar un desastru cu proiectul său de lege, fiind înapoiat de partidul independist comisiunei ca să-l mai revadă odată. In decursul desbaterei s'au făcut multe schimbări și amendamente la proiect. Cu toate acestea chiar unul din apărătorii săi a zis, că au rămas atâtea greșeli în el încât va trebui cu ocaziunea aducerei nouei proceduri civile să se creeze o nouă lege de execuțiune, în care să se îndrepteze acele scăderi. Ministrul de justiție Günther, deși face însuși parte din partidul independist, a trebuit să sufere atâtea atacuri din această parte, încât un altul mai senzibil ar fi trebuit să tragă consecințele.

Și în decursul desbaterei speciale a novelei la legea de esecuție s'au ivit niște greutăți, cari au încurcat mult pe ministru de justiție și erau p'aci să facă să cadă proiectul, — cel puțin pentru sesiunea de față, dacă nu cerea interesul guvernului ca să fie votat deja acuma. Deputatul Nagy a propus în desbaterea specială un amendament, după care se declară și pensiunile funcționarilor și ale văduvelor ca neputând cădea sub esecuțiune. Ministru trecuse cu vederea a arăta că acest amendament este din punct de vedere iuridic imposibil. Numai după-ce independiștii au primit amendamentul s'a trezit ministrul de a arăta consecințele la cari poate duce acea disposiție. Dacă lefurile funcționarilor de stat pot fi zălogite, dar pensiunile lor nu, funcționarii cari vor fi urmăriți de creditorii lor, n'au decât să-și ceară pensionarea pentru ca să scape de bucluc, ear statul, care trebue să plătească noi funcționari în locul lor, ar avea pagubă.

S'au sfătuit miniștrii cu prezidentul și cu propunătorii, cum se repareze greșala, dar nu s'a putut afla nici o altă modalitate decât aceea ca corectura să se facă prin camera Magnaților. Ministrul însă a dat expresiune temerei, că prin procedura aceasta s'ar face imposibil ca legea să între în vigoare încă în vara aceasta în interesul oamenilor mici încărcați de datorii. Magnații sunt domni mari și nu se grăbesc cu asemeni lucruri. In cele din urmă însă tot a rămas ca magnații să salveze situațiunea și s'au luat măsuri ca camera lor să țină ședință deja mâne s'au poimâne.

Cei mai mulți sunt de părere că micii oameni prin estinderea cercului averei ce nu poate fi supusă esecuției, poate vor suferi mai mult, căci vor perde tot creditul. Reuniunea croitorilor s'a și grăbit a atrage atențiunea membrilor ei ca să-și validiteze pretensiunile încă înainte de a întra în vigoare noua lege. Mai domnește temerea, că creditorii, după întrarea în vigoare a legei, vor pretinde plătirea tuturor datoriilor pentru a se asigura, mai cu samă după ce ministru de justiție a luat în nouei o dispoziție care vine în ajutorul creditorilor prelungind c'un an terminul aplicărei dispozițiunilor noilor legi pentru acele esecuțiuni, ce se vor baza pe un document ce s'a făcut înainte de intrarea în vigoare a legei actuale și cu privire la cari creditorii vor cere esecuțiunea în timp de 30 de zile dela promulgarea legei.

Sărmanii datornici sunt în pericol astăzi a cădea din puț în lac. Ministrul de justiție vrând să le ajute le creează nouă dificultăți, iar neajunsul vine mai ales de acolo că nu cumpănesc lucrurile temeinic. Dar aceasta se întâmplă nu numai într'un caz, ci este o trăsătură caracteristică a întregei activități desfășurate de acești curioși legislatori.

Inainte de vacanțe. Miniștrii umblă forfota, ca să mai ție pe deputați în sala de ședințe a dietei pentru primirea câtorva proiecte, și când sunt adunați și vorbesc mai cu drag (!) atunci vine știrea, că magnații nu se pot întruni săptămâna viitoare pentru primirea proiectelor trimise. Trebuesc deci desbătute iute, repede proiectele, la deputați. Bun, rău, e vorba că proiectul trebue primit...

— In împrejurări cam extraordinare proiectul novelei execuționale a fost într'adevăr primit și în detail. O mare greșală a scăpat în el, din vina... cui? A d-lor deputați nu, pentru că au votat ce au pregătit miniștrii, a acestora nu, căci ei au aflat greșala.. nereparabilă însă, căci proiectul e deja primit. Repararea o poate face numai casa magnaților, retrimițând proiectul la deputați. E vorba de funcționarii, cari după ce s'au încărcat de datorii, trecând la penzie, își i-au adio — apărați de lege — pentru tot-deauna de creditori, cari nu-și pot încassa, după legea nouă, datoriile. Ușor, nu-i așa? Faci datorii ca funcționar și ca să te scapi de ele... treci la penzie, sub scutul legei?

Căldurile mari fac pe deputați să uite această absurditate nescuzabilă de drept! Iar d-nii miniștri observă numai la votarea proiectului... Se așteaptă însă corectura din partea casei magnaților.

— Deputații vor mai desbate probabil proiectul privitor la regularea posesiunii — de nu l'or fi și primit azi, Luni, când scriem aceste șire — și apoi liniștiți, se vor duce la băi, după măcinarea atâtor proiecte.

— Magnații țin săptămâna asta ultima ședință pentru primirea novelei execuționale.

Manifestul partidului starcevician. Am scris în numărul trecut, despre conferențele partidului croat din Budapesta. Partidul starcevician a publicat — după cum scriu foile maghiare — un manifest, în care se revoltă și desaprobă cu energie purtarea deputaților croați. Atacă cu violență pactul maghiaro-croat, care a făcut cu putință ridicarea Ungurilor peste Croația, având ca rezultat pragmatica de serviciu a căilor ferate. Coaliția, zice manifestul, a jurat, că va lupta cu energie contra domniei maghiare și nu va depune arma până ce nu va elupta independența și

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Din amintirile lui Barbă-Albă.

Motto.

Nepotul: „De ce ai moșule barba așa albă?"
Moșul: „Cum n'ar fi albă când a nins pe ea de șeaptezeci și douë de ori".

I. Copilăria.

„Scălușul dascalului Bucur. — Tonsura. — Virgașele lui Andronie. — Cum au întrat Ungurii în 1848 în Brașov. — Tulirea. — Spaima pe drum. — Părerea de rău după merindea mea. — Moș cătană îmi face curaj. — Spre Fundata. — Peste graniță. — Noaptea în pădure. — Cu vacile spre Câmpulung. — Cum am ajuns băiat de prăvălie. — Turcul mă scapă de moarte".

Ca băiat de 9 ani am întrat în școala din sat la dascalul *Bucur*, om învățat, vestit cântăreț de psaltichie cu gorgoane și foarte destoinic în tipic și în trebile bisericești. Deși eram isteț din fire, totuși mi-a trebuit 2 ierni până ce am învățat să cetesc cu literile slavonești. Nici nu era lucru ușor să înveți silabizatul după aceste slove. Mulți copii stau câte 3—4 ierni în școală, dar nu puteau a o aduce până la cetit. Iată aici buchile slavonești: az=a, — buche=b, — vide=v, — glagor=g, — dobro=d, — est=e, — juvete=j, zalo=z, — zimne=ț, — ije=i, — kako=c, — lude=l, — mislete=m, — naș=n, — on=o, — pocoin=p, — rîță=r, — slovo=s, — ferdo=f, — uk=u, — șa=ș, — șta=st, — și mai erau și Fu, cîsa, pîsa, ior, iorî, ticla, ix, ipsilon etc.

Iată și silabizarea. Spre a ceti spre exemplu *„pentru rugăciunile sfinților"* — trebuia să silabizezi: »pocoi est nas=pen — ferdo rîța uk=tru — = *pentru*. Rîța uk =ru, — glagor ierî=gă—cerf ije uk=ciu, nas ije=ni, lude este=le = *rugăciunile*. Slovo fita, ije nas=sfin, zimne ije=ți, — lute on rîțe=lor = *sfinților*. Cu aceste litere și cu aceasta silabizare am învățat a ceti.

Mă prinde, mirare, cum a fost cu putință a învăța cu o astfel de silabizare, a ceti? Să vede treaba, că pedepsele, ce le aplica dascalul Bucur prin punerea școlarilor în genunchi pe boane de cucuruz, ținerea în genunchi pe boane de mazăre câte 2—3 ciasuri, din când în când prin facerea de mătanii pe aceste boane, apoi ințepenirea chicei de păr, (atunci purtam toți păr lung cu chica înapoi) în gaura făcută în ușa școalei cu un scăluș pe care îl înțepenea, apucând chica vinovatului, în gaură, așa încât bietul băiat, când întra sau eșia cineva îl bușa cu ușa, în care era înțepenit părul de i-se hodorogia capul: sau apoi aceea că ii trântea un măgar zugrăvit pe o jumătate de scândură, de gâtul copilului, după ce trebuia să-l sărute și cu care trebuia să meargă acasă la părinți și a doua zi trebuia să vie tot cu măgarul de gât așa ca să se vadă de ori și cine. Astfel erau atunci cele mai mici pedepse pedagogice.

După ce am isprăvit școala din sat și știam bucoavna și ciaslovul de rost, ba cetiam și apostolul în biserică, părinții mei se hotărâră să mă aducă în Septemvrie 1847 la școala românească din Brașov. Inainte de plecare îmi spuse fratele cel mai mare, că în Brașov nu ne primește cu chica, deci trebue să mă tundă. Aveam un păr frumos galbin, lung, de toți îl admirau, și nu voiam cu nici un preț să las să mi-l taie.

Intr'o zi mergând în grădină găsesc pe frate-meu lucrând la o șapcă din scaieți, era mai gata. Il întreb ce face? Imi răspunde că face o șapcă frumoasă. După ce gătase șapca mi-o arată. I-o cer să mi-o dea mie. Bine, zise el, dar să ți-o pui mai întâi pe cap, ca să văd ți-se potrivește? Eu i dau capul și el mi-o așează bine pe cap; merg la mamă-mea, să mă vadă ce șapcă frumoasă am. Când m'a văzut mamă-mea și-a făcut cruce și să răstește la mine cu cuvintele: Ce ai făcut proclete? Iați acum șapca jos! Eu încerc să o iau jos, dar șapca nu venea jos decât cu păr cu tot. Am început a plânge și a mă boci, dar înzadar, că șapca se lipise așa de tare de păr încât nu mai era cu putință a mai descleșta scaii de păr și părul de scai. Au trebuit ca frate-meu, care râdea de mine, să ia foarfecele de tuns oile și cu acelea să-mi taie frumosul păr și chica, așa că devonisem ciungărit și tuns până în piele.

In Septemvrie m'a adus la Brașov la școală.

Dascălul meu cel dintâi în Brașov mi-a fost Andronie, de origine din Sebeș. Era mare maestru de cioplit în lemn, sculptor și cel mai bun caligraf ce am cunoscut. El ținea mult la aceea, că din școlarii lui să facă tot caligrafi, de aceea punea pondul cel mai mare pe orele de caligrafie. Imi plăcea dialectul lui, sebeșan, când dojenea pe unul sau altul cu cuvinte »n'ar mai fi *pomeana* de fine *sclabule*« sau »nedusule la *beserică*«. Ii plăcea să facă cele mai cornurate și îndrăsnețe caraghioslâcuri cu școlarii lui.

paritatea Croaţiei, dar şi-a călcat jurământul şi a călătorit la Pesta pentru a se lăsa în pertractări cu Ungurii. Coaliţia de aceea s'a dus la Pesta, ca să-şi asigure puterea, dar n'a zis nici un cuvânt în contra pragmaticei... Poporul croat, zice mai departe manifestul, să se întoarcă la partidul starcevician, care singur e în stare şi e aplicat să elupte independenţa şi unitatea Croaţiei.

Congresul studenţimei române.

Dela societatea »*România Jună*« din Viena primim spre publicare următorul avis :

Fraţilor! Din răspunsurile încurse la „România Jună«, ne-am convins că întreagă studenţimea română aderă la idea noastră, ca toţi studenţii români să se întrunească într'o organizaţie puternică. Vă mulţumim frăţeşte pentru valorosul d-voastră răspuns. Deşi câte-va societăţi s'au esprimat *numai* pentru congres fără conferinţă de delegaţi, noi rămânem la părerea noastră să se ţină *şi* o conferinţă de delegaţi. La aceasta va participa fiecare societate prin delegaţii săi, se va fixa ordinea de zi si regulamentul congresului, ce se va ţinea paralel cu conferinţa şi în care fiecare participant îşi va putea da părerea asupra decisiunilor luate în conferinţă şi anunţate în congres. In conferinţă se vor ceti şi discuta şi referadele.

Tot aşa rămânem şi mai departe la părerea, că numărul delegaţilor să fie trei, pentru ca luarea deciziunilor să nu fie împiedecată prin massa participanţilor. La congres ia parte toată studenţimea. Programul congresului şi al conferinţei vi-l vom comunica în scurt. Vă rugăm însă să ne împărtăşiţi dorinţa d-voastră asupra punctelor ce vroiţi să se pertracteze la congres şi vă asigurăm că la compunerea programului definitiv le vom respecta.

Ca loc al acestui congres s'a fixat deja definitiv Iaşul, deoarece transportul într'acolo e foerte uşor din toate părţile locuite de Români. Timpul ţinerii congresului va fi între 15—20 August st. n. şi aceasta din causa, că o mare parte din studenţimea noastră e împiedecată deja pe la începutul lui Septemvrie să ia parte la un astfel de congres.

Primiţi salutările noastre frăţeşti şi la revedere la congres.

Pentru »România Jună«

G. Teleagă, pres. *Dimitrie Marmeliuc*, secr. I.

Starea fondurilor năsăudene.

— Epilog. —

— Urmare. —

Dar să revin la obiect. Care este oare acuma cauza, sau mai bine zis cauzele, că fondurile şcolastice centrale au ajuns aşazicând în o criză finanţiară, şi oare factorii competenţi făcutu-şi-au şi împlinitu-şi-au cu scumpătate datorinţele, şi făcutau-oare tot posibilul, ca răul să fie delăturat, ori ba ?

Prima lovitură grea asupra fondului nostru a venit în urma articolului de lege XXXVI din 1888 referitor la răscumpărarea regalului, a dreptului de crâşmărit, care forma izvorul principal şi cel mai de căpetenie a fondului nostru. *Urmarea a fost desfiinţarea celor trei şcoale triviali din Sângeorz, Telci şi Zagra !*

A doua lovitură tot atât de grea a fost art. de lege V din 1902, despre convertirea mai multor datorii de stat. Prin aceasta convertire venitul capitalului plasat în obligaţiuni de stat s'a redus numai la 4 %.

Acestea două lovituri au zguduit aproape din temelii fondul, căci acesta în urma lor a pierdut nu mai puţin decât 56.000 cor. anual. Aşa dară mai mult de cât jumătate venitul anual de azi al întregului fond !

Apoi, ce a fost şi mai rău, chiar din momentul acestor pierderi au început a creşte, aşa potenţat din zi în zi şi trebuinţele, spesele fondului cu susţinerea institutelor de învăţământ : spese personale şi reale.

In faţa acestei situaţii grele şi insuportabile, factorii competenţi au făcut tot ce s'au putut !

1. Au desfiinţat şcoalele triviali din Sângeorz, Telci şi Zagra, — fără ca prin aceasta să zdrobească neamul românesc din acest ţinut, fără de ai acuza cineva de sperjuriu şi ai trage în tină !

2. Au desărcinat fondul de obligământul de a penziona pe profesorii gimnaziali intrând în legământul fondului de penziune regnicolar înfiinţat pe baza articolului de lege XXVII din 1894.

3. Prin anii 1898—1899 s'a câştigat ajutorul de 480.000 *ca capital fundamental*, care să plăteşte în rate anuale de câte 24.000 coroane.

4. Asigurarea în 1900 a unui ajutor de 60.000 coroane pentru îmbunătăţirea salarelor profesorale.

5. In 19..7 asigurarea ajutorului de 400.000 coroane pentru înfiinţarea convictului atât de mult dorit şi aşteptat.

6. Nizuinţa continuă de a asigura un alt ajutor anual de 6.000 coroane. Toate acestea din fondul silvanal.

Din acestea se vede numai originea răului, dar trebue să recunoaştem, că între împrejurările de azi şi factorii competenţi şi-au dat toată silinţa întru delăturarea răului, şi dacă pe lângă toate acestea nici pe o cale nu ne putem scăpa de năcaz, ce ai să faci ? Dacă cumva nu voim să ne perdem şi cea mai scumpă instituţiune a noastră — gimnaziul, — cu mânile în sân nu putem sta, salariile profesorilor trebue regulate. Să luăm pildă dela confesiunea conlocuitoare săsasca, care încă în 1904— aşa dară acum sunt 4 ani — a ridicat plăţile, iar în 1 Noemvrie 1907 a stabilit definitiv plata fundamentală cu 2.400 cor. şi cinci cuinquenale a 500 cor., va să zică n'a aşteptat sosirea legei, căci a prevăzut primejdia, ce le ameninţă autonomia.

Să ne însemnăm însă bine, că *înainte de toate trebue să avem în vedere, ba mai mult, să executăm necondiţional intenţiunea s'au mai bine zis dispoziţiunea fundatorilor din instrumentul fundaţional*: ***susţinerea intactă a averei fundamentale a fondului***, exprimată această dispoziţiune atât de limpede şi clar şi în statutele fondurilor din 1878, cari deşi nu sunt aprobate, dar conţin testamentul fondatorilor. Dacă această dispoziţie nu ar afla răsunetul dorit în sufletele noastre, oare unde vom ajunge ? *Atunci am perdut totul* şi nu mai suntem vrednici să ne numim fiii fundatorilor ! Numai o mână sacrilegă să poate dar atinge de aceasta avere, care nu numai, că nu e iertat a o atinge, ci din contra ar trebui înmulţită !

Acum, dacă chiar am putea ajunge la nouă ajutoare din fondul silvanal respective dela comune, — abstrăgând, că ajutoarele de până aici s'au câştigat tot c'am pe lângă compromisuri de diferite naturi, — să judecăm puţin, că oare dependinţa aceea nesigură cu fondul silvanal ne-ar fi bine venită ? Să ne aducem numai aminte de intenţiunile din dispoziţiile şcolare lui Berzeviczy, când o şcoală e ajutorată în o măsură mai mare din cassă comunală ori din fonduri cu acest caracter ? Să nu ne temem oare de o îngerinţă neaşteptată şi nedorită ? E uşor a zice: să cerem, că din al nostru cerem, dar trebue cumpănite urmările !

(Va urma.)

STIRILE ZILEI.

— 23 Iunie v.

Arhiducele Leopold Salvator în Braşov. Eri seara cu trenul dela oarele 9¼ a sosit în Braşov Alteţa sa Imperială şi regală Arhiducele Leopold Salvator. La gară nu îi s'a făcut primire oficială. Alteţa Sa Imperială a descins la otelul »*Continental*«, proprietatea dlui Petru Popovici. La intrare în otel Alteţa Sa a fost primit de generalul Sandru în frunte cu colonelii regimentului 50 de infanterie, a regimentului de artilerie, a regimentului de husari a honvezimei şi adjutanţii lor, precum şi de primarul oraşului Hiemesch şi de fişpanul comitatului contele Mikes. Alteţa Sa Imperială şi regală, după ce a schimbat câteva cuvinte cu cei prezenţi, a fost condus în apartamentele reservate din etajul I. Văzând aranjamentul elegant al odăilor A. Sa s'a exprimat în mod foarte elogios despre otelul dlui Popovici, care n'are păreche la noi în Ungaria în ce priveşte confortul şi eleganţa. După un sfert de oară A. Sa a luat masa în restaurantul dela Redută, după aceea s'a retras în apartamentele sale, însoţit de adjutantul său, colonelul Weigner. Un public număros s'a strâns în faţa otelului la sosirea Alteţei Sale.

Astăzi dimineaţa Alteţa Sa a azistat la exerciţiile trupelor de artilerie. La prânz a avut loc un dineu în casarma Artileriei.

Cu trenul de după prânz a sosit în Braşov şi a descins la otelul »Continental« prinţul Lobkovitz, cu care împreună Alteţa Sa va pleca mâne la Sinaia spre a vizita pe Maj. Sa Regele României.

Principele Carol al României a vizitat astăzi oraşul nostru venind cu bicicleta din Sinaia. Alteţa Sa a luat prânzul în restaurantul »Transilvania«.

Sinodul bisericei Sf. Nicolae. Eri s'a ţinut sub presidiul d-lui protopresbiter V. *Voina* sinodul ordinar al bisericei Sf. Nicolae din Braşov-Scheiu, având la ordinea zilei raportul comisiunei sinodale despre revidarea socotelilor bisericei şi despre activitatea comitetului parochial în anul expirat 1907. După cetirea raportului de către referentul comisiunei sinodale, d-l V. Branisce, şi după cetirea raportului general al comitetului parochial de către secretarul comitetului, părintele I. Prişcu, sinodul a dat cu unanimitate de voturi absolutoriu comitetului şi epitropiei pe anul de gestiune 1907, exprimând celor două corporaţiuni mulţămitele sale pentru administrarea conştienţioasă a averii bisericei. De notat este, că în acest sinod s'a aprobat şi »actul de decontare şi învoială«, încheiat în Bucureşti între representanţii bisericei Sf. Nicolae şi fostul arendaş D. Popescu, prin care s'a finalizat spre mulţumirea ambelor părţi afacerea datoriilor fostului arândaş D. Popescu. Sinodul a exprimat mulţămitele sale protocolare tuturor, cari au conlucrat la încheierea acestei păci şi îndeosebi d-lor Titu Maiorescu, Dr. V. Saftu şi contabilului bisericei d-lui I. Mărăroiu.

O frumoasă serbare s'a ţinut eri în localităţile internatului Reuniunei femeilor române din Braşov. A fost serbarea încheierei anului şcolar şi totodată examenul elevelor din croi şi menaj. Examenul s'a ţinut în prezenţa unui public distins şi numeros sub presidiul d-lui Dr. V. *Saftu*. La întrebările d-şoarei directoare Ana *Birăescu* şi a d-şoarei vicedirectoare Marioara *Rusu*, elevele au dat răspunsuri precise, dovedind frumoase cunoştinţe din croiu şi din afacerile de menaj. La începutul examenului şi de încheierea lui corul elevelor a executat sub conducerea d-lui învăţător N. *Stoicovici* câteva coruri frumoase. Terminându-se examenul preşedinta reuniunei femeilor române, doamna Maria *Baiulescu* a rostit un frumos şi instructiv discurs, în care a mulţumit d-lui Dr. V. Saftu şi publicului numeros pentru interesul dovedit şi cu aceasta ocaziune faţă de internat, adresându-se apoi elevelor le-a dat, ca o mamă adevărată, sfaturi preţioase pentru viaţă. A răspuns părintele Dr. Saftu declarând examenul succes de încheiat. După aceasta publicul, în număr de peste 200 persoane, a vizitat localităţile şcoalei, salele de învăţământ şi grădina. admirând frumoasele obiecte expuse din domeniul industriei noastre de casă, lucrate în mod artistic de harnicele eleve ale internatului.

Un raport mai amănunţit despre această serbare şi frumosul discurs al d-nei M. Baiulescu vom publica în n-rul nostru poporal.

Promoţiuni. Domnii Ilie *Barbu* şi Ioan *Papp* au fost promovaţi la universitatea din Budapesta doctori în drept.

Iubileul de 150 de ani a bisericei române din Lugoj. In ultima şedinţă a comitetului parohial din Lugoj — scrie »Drapelul« — dl Dr. George Dobrin a atras atenţiunea comitetului asupra faptului, că la anul viitor în 15/28 August, în ziua »Adormirei Maicii Domnului«, se vor împlini 150 ani dela punerea pietrii fundamentale a pompoasei biserici din Lugoj. P. O. D. Dr. George Popoviciu, a luat cu vie plăcere la cunoştinţă comunicatul dlui Dr. George Dobrin, rămânând a se reveni asupra cauzei. După cum suntem informaţi, se fac pregătiri mari în taină pentru serbarea grandioasă a acestui eveniment şi că această serbare nu va fi numai a lugojenilor, ci a Bănatului întreg. S'a lansat ştirea, că un bun mânuitor al condeiului a primit însărcinarea de a face din acest incident monongrafia comunei Lugoj.

Examen de notar. Dl Ioan *Maftein* din Paloş com. Târnava mare, absolvent al şcoalelor din Braşov, a depus în 4 Iulie crt. st. n. examenul de notar cu *distincţiune* la cursul administrativ din Târgul-Mureşului.

Cununie. Elena *Rusan* şi Laurenţiu *Curea* ne anunţă serbarea cununiei lor, ce se va ţinea în 28 Iunie st. v. (12 Iulie n.) a. c. la oarele 5 p. m. în biserica gr. ort. din Alba-Iulia (Maeri). Alba-Iulia, Iunie 1908

Pe un şcolariu mai slab, care învăţase a cânta dela soldaţii muscăleşti, ce erau înquartiraţi prin Scheiu, cântece ruseşti, îl pedepsea aşa, că îl făcea să se urce desculţ pe cuptorul cel mare de căhăli din şcoală, când ardea foc în el, şi îl făcea să cânte de pe cuptor cu glas tare cele 3 cântece muscăleşti despre care auzise, că le ştie. Se 'nţelege, că pe cuptor, care era bine încălzit, nu putea sta bietul băiat liniştit, ci trebuia să-şi caute marginele cuptorului, unde căhălile erau mai puţin înfierbântate, şi aşa cântând, sărea ca ursul de pe un loc pe altul, nu-i era însă iertat să se scoboare jos, până ce nu-şi isprăvea porţia, altfel s'ar fi expus a fi înjordat cu nuiaoa, ce dascălul totdeauna o ţinea în mână. Băiatul cânta admirabil pănăce cântarea se prefăcea în urlet de plâns. Auditorului îi făceau mult haz zvârcolirile şi cântatul acesta.

La astfel de producţiuni Andronie chema totdeauna şi pe învăţătorul din clasa dintâiu, căruia îi părea totdeauna bine de cinstea ce i-o făcea colegul lui. Bătăile cu virgaşul erau la ordinea zilei, deşi în clasă se aflau şi fete. Ii plăcea să vadă rugările, zvârcolirile, târâerile bieţilor băieţi, care veneau la rând spre executare. El având acel principiu, că fiecare şcolar al lui, trebue să fie măcar odată bătut, altfeliu îl uită şi nu-l mai ţine minte, îi afla şi celui mai bun şcolar o pricină, ca să-l bată odată, trăgându-i în toată regula barem două virgaşe. Dacă nu aşi fi căpătat şi eu virgaşul oficios, nu l'aşi mai fi ţinut în minte şi nu l'aş fi mai pomenit. In clasa a III-a, unde Barac îmi era dascăl, am stat până în Martie 1849, când închizându-se şcolile, s'a închis şi şcoala noastră.

Trec peste multele întâmplări hazlii, din clasa a III-a până la închiderea ei. Lumea începuse a fugi din Braşov de frica Ungurilor, pribegind prin România. Gazda mea încă o luase la sănătoasa şi rămaserăm acasă numai eu cu o bătrână. In loc să fi plecat şi eu cu ceilalţi copii compatrioţi către casă, mi-am pus în cap să mai stau în Braşov, să văd bătăliile ce se dau în ţara Bârsei. In toată ziua mă urcam pe dealul Străjii. De aici puteam privi bătăile ce s'au dat între Unguri şi cătanele şi grăniţerii noştri pe la Codlea şi Herman, unde a căzut şi laitnantul de grăniţeri Itu, un bărbat frumos, pe care l'au îngropat în Braşov. Imi făcea plăcere să văd câmpiile pline de soldaţi, să privesc la mişcările lor ca într'un telescop.

Intr'una din zile văd, că lume multă se adunase la poarta vămei şi aştepta în vesminte sărbătoreşti. — Intreb pe unul : »ce este«? »Vin Ungurii să ia cetatea Braşovului şi îi aşteptăm«. M'am băgat şi eu printre mulţimea, ce aştepta. Peste o jumătate de oară aud strigări de »Vivat«! »Eljen« şi văd cum lumea îşi aruncă căciulele, pălăriile şi cilindrele în sus şi strigă: »Vivat, Eljen«! Mai întâiu au sosit vre-o 30 de husari ungureşti călări cu un oficer în săbiile scoase, în galop. Se opresc, înaintea porţei Vămei, acolo i-au întâmpinat deregătorii dela magistrat şi după puţină vorbă, au intrat în oraş.

Pe mine mă cuprinse o groază şi spaimă mare, căci auziam dela unii şi alţii, că vor face omoruri, că nu vor cruţa pe nimeni. Luându-o pe »după ziduri« la picior, ajung în Scheiu. Indată ce am ajuns, mi-am pachetat în traistă rufele şi ce mai aveam, vre-o 2 pâni mari grumbe, un dărab de slănină, şi i-au poteca prin Poiana Braşovului spre Râşnov şi Bran.

Ajungând în drumul de ţară în valea Sohodolului am văzut, că în şanţul drumului se odihneau vre-o 4 soldaţi. Mă apucase o frică mare, crezând, că soldaţii aceşti vor fi Unguri, şi mă vor tăia în cap. Voiam să mă abat din drum şi să dau în tufiş, dar un soldat îmi strigă să stau, altfel mă împuşcă. Am stat, şi cu inima cât un purece de frică, am mers iar pe drum până în dreptul soldaţilor, cari erau grăniceri din oastea lui Haiti, trecut în acea zi spre Bran în România, dimpreună cu toată armata. Soldaţii erau maroderi, cari parte răniţi, parte mai morţi de foame, au rămas în şanţul drumului. Unul din ei mă întreabă: de unde viu şi ce am în traistă ?

I-am răspuns, că viu din Braşov unde au intrat Ungurii, şi că n'am altceva în traistă, decât ceva pâne şi slănină şi merg acasă. »Dacă mergi acasă numai ai lipsă de merinde şi ni-o poţi da nouă, că de două zile n'am mâncat nimica«, îmi zise unul dintre ei. Imi părea bine, că nu mai trebue să duc în spinare sarcina, şi luând traista din spate le-am dat soldaţilor cele două pâni şi slănina. Ei, de bucurie, m'au sărutat, ear eu, prinzând curaj m'am aşezat lângă ei şi mă uitam cu ce apetit de lup au început a mânca, de n'a rămas nici o coaje din pitele cele grumbe şi din dărabul de slănină, nici şoriciul.

Când începusem a le spune că Ungurii au întrat în Cetatea Braşovului, iute şi de grabă s'au sculat şi care cum putea a luat drumul către Bran.

(Va urma).

Manuale didactice. Ministrul cultelor și al instrucțiunei cu rezoluția dela 4 Maiu a. c. Nr. 51049 a aprobat următoarele scrieri ale Dlui Iuliu Vuia, cari se pot comanda dela tipografia diecezană din Arad: ambele abecedare, cărțile de cetire, limba română, aritmetică, geometria și economia. Sub Nro. 28419/1907 s'au aprobat ambele cursuri de maghiară, sub Nr. 823/1906 geografia, sub Nr. 2384/1904 naturala și sub Nr. 4140/1903 Carte de învățătură.

Petrecere în Dicio St. Mărtin. Reuniunea femeilor de religiune gr. cat. și gr. or. din comitatul Târnavei mici, invită la *Petrecerea de vară* ce o aranjează Duminecă în 12 Iuliu st. n. 1908 (sărbătoarea ss. Apostoli Petru și Paul în Diciosânmărtin în sala cea mare dela otelul »Nemzeti«. Venitul curat este destinat pentru fondul reuniunii. Prețul de întrare: Pentru o persoană 2 cor. pentru familie de 3 membri 4 cor. iară peste 3 membri 5 coroane. Inceputul la 8 oare sara. Diciosânmărtin la 22 Iuniu 1908. *Comitetul.*

NB. Contribuțiile marinimoase peste taxă se primesc cu mulțumită și se vor publica. Ofertele benevole să se trimită la adresa domnișoarei Maria Căluțiu în Dicsőszentmárton.

Fân de vânzare. Dl Aurel Constantinescu, conducătorul »Cordianei« din Agnita aduce la cunoștința celor interesați că are de vânzare 34 care de fân de cai prima calitate, loco Agnita (Szt.-Ágota).

Două producțiuni publice culturale.

Râșnov, Iunie 1908.

— Urmare. —

Toate 6 despărțăminte se perândează clasă de clasă, începând cu cl. I. Examenul începe cu o rugăciune sau o cântare bisericească prescrisă. Elevii cl. I. mici răspund din religiune — more solito, — apoi în cetit observi oare-care dificultate în accentuarea corectă și firească, de altmintrea considerând frageda vârstă de 6 ani și cova ești mulțămit și cu atâta. Luând în mână probele în scris regulamentare pentru examen observi unele mancități — omiterea unei litere — despărțirea unui cuvânt cu vocală și trecerea altui cuvânt în linia a doua cu consonantă fără vocală lângă ea, și viceversa. Din socotoală calcularea se face în minte, cum e și corect. Răspunsurile sunt exacte și momentane; — combinațiunea zecimilor separat și a unimilor tot așa, în fine sumarea, e dovadă, că elevul are conștiința de ceeace face. Toate aceste observări le poți face și în celelalte clase cu plusul calculărei pe tablă.

Aci îmi permit o observare generală: In țara noastră etatea prescrisă de lege pentru frecuentare este de 6 ani. In țările sudice și mai de aproape în România, e de 7 ani. Oare nu e mai practic din punct de vedere pedagogic să se adoapte și la noi tot vârsta de 7 ani? Dar aceasta în cazul nostru special nu depinde de noi, ci de legile statului nostru, cărora suntem constrânși a ne supune. Timpul dela 4—6 ani sau chiar și dela 3 ani este destinat creșterei raționale în familie sau în școalele froebeliane. Noi Românii, încât știu, mai că n'avem astfel de școale aici ale noastre proprii — afară de una din Brașov — și of! cât ar fi de lipsă să ne îngrijim până mai e timp și de acest ram de viață națională, indispenzabil. — Dar iată că mă abătui dela tema mea — deci să-i reapuc firul întrerupt.

In cl. II. se petrece acelaș mod de examinare. Copiii fiind mai vârstnici dau răspunsuri mai respicate. Aud câteceva și din geografie — văd probe scriptice și din limba maghiară prescrisă de lege, dar observ, că în probele din l. română se strecoară câte un *K* în loc de *C*, rod invederat al învățământului bilingvic forțat. Nu sunt contrar absolut. Limba maghiară să se predea unde i-ar fi locul, — dar a forța natura, e cel puțin o utopie nedemnă de secolul luminilor, în care conștiința de sine și de al său e vie chiar și în păturile inferioare ale neamului nostru.

Se perândează la examen clasele III.—V. cu despărțăminte 6. Se petrec materiile din religiune, din limba română și maghiară, din geografie, din științele naturale și în cl. V. desp. 6, și din fizica elementară. Răspunsurile elevilor sunt mai precise, probele în scris mai exacte — desemnurile elementare conform prescriptelor, toate aceste, bine înțeles, având în vedere etatea și desvoltarea elevilor.

O impresiune plăcută făcu în public dialogurile între 2, ori și mai multe părechi de băieți și fetițe relative la căsnicie rațională și mâncărimea de a se judeca (eroare națională ca și invidia, din care iese) cu ori-ce preț perzând timp și bani, cu concluzia, că o pace strâmbă încâtva este mai priincioasă ca o judecată dreaptă dar costisitoare.

Pe la orele $6^1/_2$ se încheie examenul prin un cuvânt bine simțit al președintelui. D-sa accentuiază rolul mamei române a face fiilor și fiicelor sale agreabilă școala — îndeamnă pe elevii, cari ies din școală și pe părinți a îngriji și de carte, dar și de un viitor mai sigur prin îmbrățișarea de meserii și industrii, ce ne lipsesc aproape de tot — și cari în împrejurările locale sunt cestiuni de viață considerând micile proprietăți din mânile Românilor față de conlocuitorii noștri sași.

Dirigintele d-l R. Cârstolovean mulțumește protopopului președinte pentru zelul dovedit și cu asta ocaziune întru promovarea culturei noastre naționale prin școală și speră că, ca fiu eșit din această comună, promovat la onorificul post de cap bisericesc al tractului acesta se va interesa de aproape de mersul regulat și progresiv al culturii prin școală.

Voiu face unele observări fără să voiesc a provoca susceptibilități, ci pur și simplu din îndemnul desinteresat a fi sulevat unele neajunsuri, ce cu oare-care bunăvoință și puțină abnegațiune se pot ușor și fără sgomot delătura.

In prima linie școala vechie destul de trainică s'ar putea adapta ca să corăspundă legii, cu care ocaziune i s'ar putea adauge încă o sală mai spațioasă și o cancelarie a direcțiunei indispenzabilă astăzi. S'ar scuti edificarea unei școli nouă costisitoare, numai să fie bunăvoință din partea celor chemați. Timpul prezent reclamă imperativ, ca și fetele să primească astfel de creștere, prin care ele în ori-ce caz să se poată susține pe sine. Spre acest scop se cere, și mă mir cum nu s'a făcut până acum, înființarea nu a școalei, ci a oarelor de lucru prin o instruitoare pregătită conform legilor. Efectul este și orbului invederat. Creițarul ieșit din punga mai groscioară a celui mai avut pe lucruri cumpărate dela cine știe ce pârlit de ovrei sau dela o sască pricepătoare și dibace ar rămâne sau în pungă sau s'ar folosi la alte trebuințe; iară fetelor din părinți săraci li s'ar asigura un venit amăsurat cunoștințelor și muncii oneste și n'ar fi expuse a alerga prin fabricile infecte, locale sau streine, ruinându-și și trupul și sufletul în multe cazuri.

(Va urma).

Varietăți.

Este un *orășel în Franța, unde femeile sunt totul.* Funcțiunile publice sunt exercitate de femei. Așa spre pildă, factorul postal este femeie; tot așa bărbierul — și încă un bărbier cu o rară dexteritate în mânuirea briciului. Tot o femeie e toboșarul orășelului: purtătoarea telegramelor, cel puțin, e o femeie care face cinste serviciului său. Inaintea ei a servit un băiat, care întotdeauna se oprea la jocul de popice.

Oare simțul datoriei să fie mai mare la femeie?...

Să fie ea cap, nu ar întârzia la cârciumă? nu s'ar opri la jocul de cărți sau de popice? Nu s'ar atinge de banii publici?

Sau, poate, ar fi greu până s'ar învăța?!

*

S'au găsit dușmani și *disprețuitori de ai femeii* (teologi și preoți catolici de bună seamă) cari au spus că ea *n'are suflet.*

Un profesor universitar, american, om în toată mintea, susține acum că ea ar fi având *două suflete* (!) Și unele reviste însemnate de psihologie ținând seamă de reputația profesorului iau lucrul foarte în serios și dau toată importanța acestei noui descoperiri, care a scos din sărite pe femenistele doritoare de drepturi politice.

Acum femeile, ca femeile, au și ele prilej de o mare bucurie, dar ce zic bărbații, cari nu puteau admite, ca femeia să aibă un singur suflet măcar.

Și dacă cu un singur suflet este ea atât de schimbăcioasă, de capricioasă și de pornită după lucruri ușoare, cum va mai putea fi ea satisfăcută când va avea două suflete?

Un bărbat în toată puterea cuvântului, care are un singur suflet desăvârșit, (dacă-l are) și tot nu știe de multe-ori ce vrea, dar o femee cu două suflete?...

Nu. Profesorul nostru sau că a vrut să îmbete pe femeniste cu apă rece (ceia ce n'ar fi cu putință) sau că n'a avut de lucru.

*

O nouă invenție în America e *muzica în ateliere.*

S'a observat într'o fabrică din Chicago, că atunci când aproape de atelier cânta din instrument un muzicant de stradă, lucrătorii erau cu mai multă plăcere la lucru și munca produsă era întotdeauna mai multă decât în alte zile. Un marș sau un vals face pe muncitor mai viu, iar oboseala îl apucă mai greu.

Astfel în unele fabrici s'a întrodus pianul mecanic, în altele alte instrumente. O încercare frumoasă s'a făcut în Chicago într'o fabrică de conserve de carne, care primise o mare și grabnică comandă pentru escadra oceanului Pacific.

Directorul fabricei, a angajat numai decât o mare orchestră și în timpul cerut comanda a fost satisfăcută.

M.

ULTIME ȘTIRI.

Lemberg, 6 Iulie. Sâmbătă după amiazi a fost la Borislav o puternică furtună însoțită de tunete și fulgere. Primul trăznet a căzut asupra puțului eruptiv Litava aparținând societății Montana; un al doilea trăznet a incendiat puțul eruptiv al societății „Oil City“, iar un al treilea trăznet un rezervoriu, care funcționa abea de două săptămâni și 600 cisterne de naftă. Flacările se ridicau până la înălțimi de sute de metri în coloane amenințătoare de foc, întinzându-se asupra întregului ținut. Focul s'a comunicat imediat la puțurile Cischmet și Jadwigga, cari au avut de suferit mai mult de pe urma groaznicului incendiu. Cel mai mare pericol îl prezenta puțul companiei Oil City, la a cărui stingere nici nu se putea gândi cineva, de oarece era cu totul cuprins de flacări. Noaptea au sosit două companii de pioneri pentru a contribui la localizarea incendiului.

Mulțumită activității armatei focul poate fi considerat ca localizat. Specialiștii spun însă că el va mai dura 3—4 zile. Au suferit pagube mari în special locuitorii satului Tustanovice. In total au fost distruse de incendiu 1200 cisterne cu proviziuni de naftă și au căzut victime elementului nimicitor mai multe case. Prețul petroleului brut nu va avea probabil de suferit, întrucât aceste ținuturi au avut o considerabilă cantitate de supraproducție. Până acum pagubele se urcă la câteva milioane.

Lemberg, 22 Iunie. Se anunță din Olhnoro, că eri un incendiu teribil s'a produs în satul Podubse; 600 de case au ars și o mie persoane au rămas fără adăpost.

Petersburg. 6 Iulie. Incendiul din minele Jurilewka (guvernamântul Ecaterinoslav) este cea mai mare catastrofă mineră din ultimul timp. După ultimele știri *au căzut victime catastrofei 400 de lucrători*: 63 au putut fi salvați. Până acum s'au scos 220 cadavre. 19 dintre cei salvați se află la spital. Pagubele se urcă la două milioane lei.

Glume.

— Ai auzit că B... a pierdut la bursă o sumă mare?

— Da, și e pe jumătate tâmpit!

— Atunci a câștigat: căci înainte era tâmpit cu desăvârșire.

*

Profesorul către un elev cu niște urechi mari și lăbărțate:

— Pentru ce ai lovit pe colegul tău cu călimara în cap?

Elevul ezitând:

— Fiind-că atunci... când tușesc spune tuturor în clasă... să se ferească de mine, că am tuse măgărească...

*

N. — Plec în străinătate.

B. — Cum se poate?

N. — Mi-s'a recomandat, dragul meu.

B. — Bine, dar tu ești ca un leu. Medicii ăștia sunt ridiculi...

N. — Nu medicul mă sfătuește să plec, ci avocatul meu...

Doamna Iudita Secula născută Truța, probata fosta directoară la internatul de fetițe din Arad, ne roagă să publicăm următorul anunț, asupra căruia atragem atențiunea onor. public.

Anunț.

In vederea necesității simțite la noi Românii de a instrua fiicele noastre *după terminarea claselor*, în perfecțiunea cusutului de haine și lengerii, m'am decis a întocmi în locuința mea, o școală privată pentru eleve mai mari, unde să poată fi instruite după dorința părinților lor.

Elevele vor putea primi instrucție atât în limbi cât și din studiile aparținătoare unui curs complementar, pe cum e istoria, literatura, igiena, pe urmă și din menagiu făcând praxă la pregătirea de bucate, coptul pânei, spălatul și călcatul de rufe.

Pentru a putea fi elevele instruite perfect, va fi angajată una din proprietarele unui salon de modă, unde numai eleve alese se pot primi. Asemenea cusutul de lengerii va fi condus de o perfectă cusătoare.

Fiind pian în casă pot elevele la dorință primi oare atât în casă cât și conservatoriu. In fine se va da elevelor o creștere și educație care se recere dela o fată bine crescută.

Dela numărul elevelor, ce se vor prezenta până în 20 Iulie a. c. va depinde realizarea acestei școale proiectate, și simțite la noi îndeosebi; și atunci se va publica în extensiune programul și întocmirea ei.

Pentru a fi însă onor. public orientat în parte, notez: că voiu avea întru întocmirea acestei școale, ca ajutoare, două dșoare. Una română, care a terminat școala Oteteleșan din Măgurele, unde am funcționat și eu ca dirigentă la despărțământul »Economii de casă« și una germână care a făcut școala în mănăstirea Ursulinelor din Sibiiu.

Taxele vor fi în conformitate cu alte școale.

In fine pentru orientare:

Dorința mea ferbinte fiind avântul nostru cultural pe toate terenele, ca să putem ținea pas și noi cu alte neamuri culte; scopul acestei școale proiectate nu este ca să paralizeze, sau să facă concurență școalei române de fetițe din loc, fiind clar zis la primul pasagiu al acestui anunț: »*după terminarea claselor*«.

Știut fiind, că la școala civilă de IV clase cu ajutorul bunului Dumnezeu, a Ven. Conzistor, în frunte cu Preasfințitul Ilustrul D. Episcop I. Papp în conțelegere cu D. Dr. Pipoș, am pus acea școală pe temelia unei școale civile cu internat, care doresc ca să promoveze multe eleve.

Să fiu bine înțeleasă. Nicăiri poate nu să simte lipsa unei asemenea școale, ca tocmai în acest centru bogat în greutăți, și lupta cu luxul istovitor de puteri, și nimicitor de averi.

Combaterea luxului mi-a fost tendința și îmi va fi.

Datorința noastră este: »Toți pentru unul (scop) și unul pentru toți« Deviza: »Honor et labor«.

Iudita Secula n. *Truța*,
Arad, strada Kazincy 2.

☞ Domnii abonați ai fóiei nóstre, cari nu și-au reînoit încă abonamentul sunt rugați a-l reînoi cât mai curând ca sě nu li se întrerupă regulata espedare a diarului.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiu st. n. şi până în 1 Oct. st. n. 1908.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·46 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·30 min. séra.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10·26 m. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·20 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 12·00 m. p. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
IV. Tren mixt la órele 7·47 séra.*
*) (care circulă numai la Predeal).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu Bereczk şi Ciuc-Ghimes:

I. Trenul de pers. la óra 5.15 min. dim.*
II. Trenul mixt la óra 8·41 min. a. m.*
III. Trenul de per. la óra 3·05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
IV. Tren de pers. la órele 7·00 m. séra.*
(* au legătură numai la Szepszi-Szt.-György).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gara Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 8·40 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 4·16 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 9·46 séra.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren acc. p. Arad la órele 4·52 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·12 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·09 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 8·50 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Tren. de pers. la óra 7·28 min. dimin. (numai dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiiu şi Cluj).
III. Trenul pers., la óra 4·55 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.

Dela Bereczk-Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8.16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Sereda).
II. Trenul de pers. la óra 1·59 m. p. m.*
III. Trenul mixt, la óra 6·33 m. séra.*)
IV. Tren mixt, la órele 10·08 m. séra.
(* au legătură cu Ciuc-Gyimes).

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·39 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 7·07 séra.

Nota. începând cu 1 Iunie intră în circulaţiune trenul direct Arad-Budapesta şi trenul accelerat de dimineaţă Braşov-Budapesta.